

Käppalaförbundet
Södra Kungsvägen 315
Box 3095
181 03 Lidingö

PM Rapport
2004-12-06

Lennart Engman
lennart.engman@kappala.se
Käppalaförbundet

2004

Industriområdesinventering

I samarbete med
Miljökontoret
Sigtuna/Danderyd/Sollentuna

Handledare: Merja Niemelä
Käppalaförbundet

Sammanfattning

Syftet med rapporten är att få ett bättre samarbete med kommunerna i Sigtuna, Danderyd och Sollentuna angående tillsynen av de mindre företagen och en kontroll på vilka företag som ligger i Käppalaförbundets upptagningsområde. Målet är att minska miljöbelastningen av oönskade ämnen till reningsprocesserna i verket och recipienten, samt att minska på de okontrollerade utsläppen. Ett antal företag i respektive kommuns inventeringsområde kontaktades med hjälp av ett adressregister. För varje företag uppfördes ett inventeringsprotokoll och en enklare form av riskanalys gjordes. Dessutom togs ett spillvattensprov på tungmetaller och oljeindex och informationsblad delades ut. Resultatet av kontakten med kommunerna pekar på att dessa behöver förbättra sin kontroll av mindre företag och deras verksamhet. Inventeringen av företagen visade att de vanligaste bristerna hos dem var en undermållig kemikaliehantering, dokumentation, samt egenkontroll. Det vidare arbetet för Käppalaförbundet bör fokusera på att utveckla kontakten med kommuner och företag för att samarbetet ska förbättras. Genom att utarbeta olika konsulttjänster kan förbundet ge information/rådgivning och bidra med en uppsökande verksamhet till kunderna.

Innehållsförteckning

<i>Bakgrund</i>	4
<i>Syfte</i>	4
<i>Metod</i>	4
Provtagning	5
Riskanalys	5
<i>Områden</i>	5
Sigtuna	5
Danderyd	6
Sollentuna	6
<i>Resultat</i>	7
Sigtuna	7
Danderyd	8
Sollentuna	8
<i>Samarbetet</i>	9
<i>Vidare arbete</i>	9
Förslag inför planeringen	10
Förslag inför genomförandet	10
<i>Bilagor</i>	12

Bakgrund

Redan i början av 1970-talet började Käppalaförbundet arbeta för att minska metalltillförseln till reningsverket. De stora företagen stod tidigare för majoriteten av utsläppen men har idag fått bättre rening och kraftigt minskat sin miljöbelastning på avloppet. De återstående, okontrollerade utsläppen kommer dels från hushåll och dels från små och medelstora företag. Dessa orenade utsläpp från de bägge grupperna bottnar i de flesta fall i okunskap om effekterna av det enskilda beteendet, samt okunskap om de enskilda produkternas påverkan på recipienten. Små och medelstora företag saknar ofta ett systematiskt miljöarbete och det förekommer även stora brister i deras egenkontroll. Förbundet strävar efter att förbättra kvalitén på slammet och möta kommande krav och riktlinjer. För att på ett effektivt sätt åtgärda utsläppskällor som kvarstår krävs ett nära samarbete mellan företagen, kommunerna och förbundet. Många små och medelstora företag är lokaliserade i industriområden vilket kan utnyttjas för inventering och provtagning. Inventering av industrier är nödvändigt för att få kontroll på vilka företag som ligger inom Käppalaförbundets upptagningsområde, och för att se vilka verksamheter som bedrivs. Ansvar för arbetet med industriinventering ligger på kommunerna. Kommunerna har ofta ont om tid och brist på resurser. För att Käppalaförbundet ska kunna vara med och påverka utformningen av inventeringen som berör avloppsvattnet vore ett samarbete mellan kommunerna och förbundet att föredra.

Syfte

Det övergripande målet för hela Käppalaförbundets arbete är att minska miljöbelastningen på reningsprocesserna i verket och recipienten. Detta projekt är en del i arbetet i sträva mot en mer stabil reningsprocess och för en renare miljö. Projektet är en fortsättning på 2003 års industriinventering som gjordes av Jeanne Winter (Käppalaförbundet) i Solna och Upplands Väsby kommun. Det syftade till att skapa ett samarbete med kommunerna gällande industriinventering för att se hur långt de kommit i sitt arbete med dessa, samt att se på vilket sätt Käppalaförbundet i fortsättningen skulle kunna arbeta med kommunerna och företagen. I syftet ingick även att göra en kartläggning över ett antal oönskade ämnen som kan finnas i spillvatten från ett industriområde, samt att vid behov även kunna ställa krav på åtgärder mot företagen.

Metod

För att kunna utvärdera resultaten av samarbetet, lades en intresseanmälan ut till de kommuner som var anslutna till Käppalaförbundet under våren 2004. Tre kommuner anmälde sig frivilligt till projektet som planerades starta under hösten 2004. De var Sigtuna, Danderyd och Sollentuna. Innan projektet startade upp hade Käppala ett väl fungerande samarbete med både Sigtuna och Danderyd och hade fått en god insikt i deras arbete mot industrier och företag. Samarbetet med Sollentuna kommun var mindre etablerat och ingen direkt insyn fanns i deras arbete när projektet startade.

Kontaktpersoner i projektet blev följande:

Sigtuna: Patrik Kujansivu, Åsa Lindberg och Carina Molin på miljö- och hälsoskyddskontoret, Eja Österberg på Stadsbyggnadskontoret.

Danderyd: Britt-Marie Rollén och Malin Prima på miljö- och hälsoskyddskontoret, Maria Sjöström på Tekniska kontoret.

Sollentuna: Ann- Kristin Granfors och Marianne Fex på miljö- och hälsoskyddskontoret.

Käppalaförbundet: Merja Niemelä (handledare), Christina Vendel (provtagning).

Inför industribesöken tog Käppalaförbundet fram informationsblad och ett inventeringsprotokoll (Bilaga 1) som var anpassat till respektive kommun. Dessutom delade man ut boken BRA KEMVAL från Stockholm Vatten till de företag som använde sig av ett flertal kemikalier. Efter varje besök lämnades informationsbladet ut och inventeringsprotokollet fylldes i av miljökontoret och Käppalaförbundet. Förbundet gjorde även en riskbedömning av den information som kom fram under besöket (Bilaga 2). Under besöksveckorna togs även veckoprov alternativt ett stickprov på spillvatten.

Provtagning

Provtagningarna utfördes som veckosamlingsprover med hjälp av en portabel batteridriven provtagare i vanliga nedstigningsbrunnar. Provtagningen var tidsstyrd med frekvensen 1 prov per timme och 4 prov per flaska, och av det gjordes samlingsprov alternativt stickprov från varje provpunkt.

Riskanalys

Bedömningen är en enklare form av riskbedömning som inte går att jämföra med en riskbedömning inför en miljöcertifiering. Klassningen av kemikalier har bedömts med en poängskala (bilaga 2) med 0-3 av mängden kemikalier och hanteringen av dem. En liten volym av produkten resulterar en låg poäng.

När det gäller bedömningen av egenkontroll, miljöcertifiering, metaller och oljeavskiljare så är poängskalan endast 0 och 1 (0 om det bedrivs en egenkontroll och 1 om det inte finns någon osv.). Den totala poängsumman kan bli så mycket som 25 poäng om förekomsten av kemikalier är stora och företaget inte visar någon som helst miljöhänsyn i sin verksamhet. Förbättringspotentialen är en helhetsbedömning av risken för utsläpp, miljömedvetenheten t.ex. kemikaliernas hantering/lagring och miljöskadlighet, och hur företagen följer lagar och krav som ställs på deras verksamhet. Även om poängen blir låga kan förbättringspotentialen vara hög, som till exempel när oljeavskiljare saknas och företaget har stora mängder petroleumprodukter men förövrigt inte har några andra miljöfarliga kemikalier.

Områden

Sigtuna

Sigtuna kommun har gjort regelbundna inspektioner på C-anläggningar (enligt 9 kap.1§ i miljöbalken) och större företag. De har inte genomfört inspektioner på de mindre företagen på grund av tidsbrist. Kommunen valde Brista industriområde (Bilaga 3) för detta projekt, då de har flest företag inom bilvård och har många företag som inte inspekteras alls. För att kunna genomföra inventeringen så effektivt som möjligt togs listor fram på verksamma företag inom området, så mindre intressanta företag inte behövde besökas. Företagen letades fram främst genom Gula sidorna. Även i Sigtuna kommuns miljöregister "Miljöreda" kunde information om tidigare skickade och mottagna dokument hittas, som tidigare besiktningar och eventuella utlåtanden.

Det fanns en del företag där verksamhetsarten inte gick att utläsa av företagsnamnet, och dessa söktes upp via dörrknackning. På detta sätt kunde många företag strykas från besökslistan i och med att de inte har något processvatten som leds till Käppala. De flesta besöken genomfördes oanmälda, det vill säga utan att tid bokats i förväg. Om den ansvarige för företaget inte kunde ta emot för stunden gjordes en tidsbokning. Vid besöken antecknades vilken typ av verksamhet som bedrevs, processer, eventuell reningsanläggning, lagring av kemikalier, egenkontroll mm på inventeringsblanketten (bilaga 1). Eventuella brister ur avloppsvattensynpunkt vid anläggningarna kontrollerades. Besöken genomfördes alltid av minst två personer. Efter de gemensamma besöken meddelades Sigtuna kommun om de företag där brister ur avloppsvattensynpunkt konstaterats av Käppalas representant, för att kommunen i sin tur skall kunna ställa krav på åtgärder och vid behov göra ytterligare en inspektion. Totalt besöktes 60 företag (bilaga 4) med varierande verksamheterna som bilvård, tryckerier, verkstäder, åkerier, kontor mm. Många företag har inget processvatten och en del har egna reningsanläggningar (bilaga 5). Själva provtagningen genomfördes samtidigt som inventeringsarbetet pågick. Tre provtagare sattes ut inom industriområdet för att täcka samtliga utflöden från Brista. Käppala stod för utrustning, personal och analyskostnader. Sigtuna stadsbyggnadskontor (Teknik och Natur) stod för kartor.

Danderyd

Danderyds kommun gör regelbundet industriområdesinventeringar på både mindre och större företag. De har utifrån verksamheterna gjort en generalisering över vilka kemikalier som används och vad som släpps till spillvattnet. Kommunen namngav ett område som kunde vara av intresse för Käppala. Inventering har tidigare utförts i området men inte så grundligt vad det gäller avloppsfrågan. Området som valdes ut för det här projektet infattade Enebybergsvägen (Muttern) och längst med Rinkebyvägen (Sprinten, Skruven, Bulten), inklusive Ryttnarvägen och Danderydsvägen. Det är ett större område med ca 96 verksamheter. Utifrån detta underlag togs listor fram på företag genom gula sidorna och kommunens egna register (Miljöreda). De företag som listades var sådana där inspektioner inte har utförts under en längre tid, haft en tidigare anmärkning på sig eller inget besök alls (Bilaga 8). Besökstider bokades in i förväg till de större företagen eftersom miljö och hälsoskyddskontoret haft tidigare erfarenhet att de vill ha rätt person som svarar på kommunens frågor. På de mindre företagen har oanmälda besök fungerat lika bra som tidsbokade. Besöken (Bilaga 9) utfördes på samma sätt som i Bristas industriområde i Sigtuna. Synpunkter på åtgärder lämnades även här till kommunen. Provtagning utfördes under tiden inventeringsarbetet pågick. Placering av provtagarna diskuterades gemensamt med tekniska kontoret i Danderyd. Totalt placerades en provtagare ut på Danderydsvägen (cirkulationsplatsen Kyrkogårdsvägen/Danderydsvägen).

Sollentuna

Sollentuna kommun gör regelbundet industriområdesinventeringar på företag. De har då utifrån verksamheterna gjort en generalisering över vilka kemikalier som används och vad som släpps till spillvattnet. Sollentuna namngav fyra områden som kunde vara intressanta för Käppala. Områdena som valdes ut för projektet var Industrivägen, Turebergs Allé, Engelbrektsvägen och Norra Kolonnvägen (Bilaga 11). För att kunna genomföra inventeringarna så effektivt som möjligt togs det fram listor på verksamma företag på områdena med hjälp av Gula sidorna och miljökontorets egna register "Ecos". (Bilaga 12). Där efter sållades företagen bort som tidigare har haft en inspektion under senaste året, medan de företag som hade en tidigare anmärkning eller de aldrig tidigare fått ett besök från miljökontoret uppsöktes. De flesta besök (Bilaga 13) var oanmälda och utfördes på samma sätt som i Bristas industriområde i Sigtuna. Synpunkter på åtgärder lämnades även här till kommunen. Kartor på tidigare provtagningspunkter togs fram från miljökontorets arkiv.

Placeringen av provtagarna diskuterades där gemensamt fram, för att täcka upp samtliga utflöden av spillvatten från industriområdena. Enligt kartorna skulle det räcka med två provtagare. Den ena sattes ut vid slutet av Industrivägen (provpunkt 14*), för den tar även hand om spillvattnet från Engelbrektsvägen och Turebergs Allé. Den andra sattes ut vid Norra Kolonnvägens utlopp av spillvatten. Käppala stod för personal och analyskostnader. Provtagningen utförde under tiden som inventeringsarbetet pågick.

Resultat

Generellt visade sig att de vanligaste felen hos företagen var en brist på dokumentation av hur mycket kemikalier som köps in under året, uppdatering av Varuinformations blad (VIB), eller avsaknaden av dessa. Det saknas ofta en dokumentation om hur och vilka som transporterar farligt avfall och en kvittens på hämtningen. Lagring och förvaring av kemikalier saknar i det flesta fall någon form av invallning och påkörningsskydd. En del företagare har även gamla kemikalier som de inte använder längre. Dessa borde ha fasats ut i ett tidigt skede från verksamheten men har många gånger ställts utomhus på grund av utrymmesskäl. Stora kunskapsluckor finns även kring ansvarsfrågan och hanteringen av oljeavskiljare, och det fanns även en del som felaktigt trodde sig ha en oljeavskiljare. Många företagare tvättar även sina fordon på gårdsplanen, vilket resulterar i att tvättvattnet går ner i dagvattenbrunnen som oftast leder till närmaste kärr eller sjö. De mindre företagen flyttar oftare från sina adresser än de större, vilket resulterar i att kommunens företagslistor inte är aktuella efter några år och leder indirekt till en minskad insyn i verksamheterna i området. En kartläggning av vilka kemikalier som används i respektive område blir därför lätt inaktuell. En annan viktig faktor är de produkter som används skiftas när de byter leverantör eller nisch på verksamheten. Det är med andra ord en stor fördel om kommunerna kontinuerligt uppsöker sina industriområden och följer upp de tidigare inspektionerna och gör nya inventeringar på industriområdena.

Sigtuna

Kommentarer/uppföljning på provtagning

Tiden för inventeringen var tilltagen i underkant och miljökontoret fick fortsätta med Söderbyvägen på egen hand. De mest intressanta platserna för Käppalas del i Brista är i huvudsak mellan Bristagatan och Maskingatan samt även enstaka områden runt Elkraftsgatan. Där vi fann under inventeringen företag som bedriver större verksamheter än det finns uppgifter om, så som Cononell Sweden AB som bedriver mellanlagring av farligt avfall och då klassas som C-verksamhet enligt 9 kapitlet 1§ i miljöbalken. Även okända företag som har etablerat sig i området som bedriver bland annat bilvård, lackering och transportföretag. Området på Söderbyvägen finns det en del tryckerier och bilvårdsfirmor enligt miljö- och hälsokontoret. Det behövs flera mätningar på samtliga tre mätpunkter, och dessa bör läggas under olika tidsperioder på året för att få mer korrekta värden på oönskade ämnen i spillvattnet. De tre veckoproverna som togs inom industriområdet analyserades med anseende på metaller (Cd, Cr, Cu, Pb, Zn, Ni, Ag, Hg) och oljeindex. Analyssvaren redovisas i bilaga 6 (tabell 1).

Industrivägen: Under vecka 40 togs det ett veckoprov (5-dagars) det löpte på utan anmärkning. Dock glömde vi ta ett prov för oljeindex. Flödet på spillvattnet var lågt och fyra av provrören var inte helt fyllda. Analyssvaret visade inga värden som var alarmerande för tungmetaller eller oljeindex.

Servovägen: Veckoprovtagningen fungerade inte, trots två oberoende försök under v.40-41, troligen fick vi inte ner provtagarens pvc-rör till spillvattnet. Möjligen var det också för låg nivå i spillvattensbrunnen. Ett stickprov gjordes av Christina Vendel under v.42. Analyssvaret visade inga värden som var alarmerande för tungmetaller eller oljeindex.

Bristavägen: Veckoprovet togs under vecka 41 och provvolymen omfattar endast 3 dagar istället för 5 dagar, under perioden var det också ett lågt flöde på spillvattnet. Mätperioden blev avkortad på grund av en för låg batterinivå och resultatet blir därför inte lika tillförlitligt som under ett veckoprov. Analyssvaren visade på att zink (210µg/l) och kadmiumhalten (0,7µg/l) översteg varningsvärdena samt att kvicksilverhalten var hög på Bristavägen samt det även var förhöjda halter kvicksilver och zink på Industrigatan. Höga zinkhalter behöver inte leda till vidare åtgärd, kvicksilverutsläppet bör kontrolleras vidare som låg på 0,3µg/l.(varningsvärdet 0,5µg/l). Övriga värden låg klart under varningsvärdena.

Danderyd

Kommentarer/uppföljning på provtagning

Vi utlämnade området kring Danderydsgymnasium på grund av att miljö- och hälsokontoret hade planerat in en större inspektion under slutet av 2004. De mest intressanta adresserna för Käppalas del var på Enebybergsvägen 2-4 där de flesta av verksamheter bedrev någon form av bilvård utan oljeavskiljare. Det fanns även flera bilvårdsfirmor på området muttern, men de hade en säkrare kemikaliehantering i sina verkstäder. Vi stötte på en del verksamheter som var inhysta i större företagslokaler och de bedrev bland annat en lättare verkstad för fastighetsentreprenad samt en bilvårdsfirma som tvättade bilar för BMW och Jaguar som inte hade någon oljeavskiljare installerad. Tidigare mätningar har utförts på Gymnasievägen och kan inte jämföras med Danderydsvägens provpunkt (Bilaga 7) som även tar upp Enebybergsvägen. För att få mer tillförlitliga värden bör flera mätningar göras under olika tider på året. Provvolymen omfattar endast 3 ½ dag istället för 5 dagar och under perioden var det också ett rikligt flöde på spillvattnet. Mätperioden blev avkortad på grund av en för låg batterinivå och resultatet blir därför inte lika tillförlitligt som under ett veckoprov. När spillvattnet hälldes över till uppsamlingskärlet bildades en oljehinna på ytan. Proverna som togs inom industriområdet analyserades med anseende på metaller (Cd, Cr, Cu, Pb, Zn, Ni, Ag, Hg) och oljeindex. Provpunkten på Danderydsvägen visade på något förhöjda halter av Cd, Cu och Zn. Den höga halten koppar bör kontrolleras vidare. Övriga analyssvar visade inte på några förhöjda halter. Analyssvaren redovisas i bilaga 10 (Tabell 2)

Sollentuna

Kommentarer/uppföljning på provtagning

Inventeringarna i de föreslagna områdena i Sollentuna blev av olika skäl mindre fullständiga. Många företag som fanns med på de framtagna listorna hade flyttat till andra adresser eller upphört. Störst omsättning fann vi på Turebergs Allé där lokalerna framförallt var anpassade till kontorsverksamhet. En del företagsägare har inte gått att få tag på under inventeringsveckorna. Dock har en del telefonkontakt tagits med företagen på Turebergs Allé av Käppalas representant. På Engelbrektsvägen blev endast ett företag inventerat på grund av tidsbrist. De mest intressanta adresserna för Käppalas del finns bl.a. på Industrivägen som är ett projekterat område för bostäder. Det finns en risk att små, mindre seriösa företag som inte investerar i säkrare och renare hantering av kemikalier lätt kan lockas till att etablera sig där. Även Norra Kolonnvägen är intressant för Käppalas del, då det finns både bussföretag och verkstäder samt större lagring av kemikalier. För kommunens del är området också viktigt för

att många företag släpper ut förorenat vatten till dagvatten nätet och deras utsläpp kan även påverka grundvattnet. Provpunkt vid Norra Kolonnvägen fick flyttas på grund av att brunnsluckan endast satt halvvägs över brunnen. Den nya placeringen gjorde att spillvattnet även kom från Knistagård. (Bilaga 11) De två veckoproverna som togs inom industriområdena analyserades med anseende på metaller (Cd, Cr, Cu, Pb, Zn, Ni, Ag, Hg) och oljeindex.

Industrivägen: Provtagningen ägde rum under v.45. Provvolymen omfattar endast 3 dagar istället för 5 dagar och under perioden var det också ett rikligt flöde på spillvattnet som berodde på ett stort uppsamlingsområde. Mätperioden blev avkortad på grund av en för låg batterinivå. Analyssvaret visade på höga halter för Zn och Hg dessa översteg varningsvärdena (se bilaga 14). De höga Zinkhalterna (230µg/l) kan komma från företaget Ytcenter (B-anläggning) för de har haft en längre tid problem med reningen och står med anledning av detta i regelbunden kontakt med Käppalaförbundet /Sollentuna kommun. Angående de höga halterna på kvicksilver (0,7µg/l) kan de med all sannolikt kopplas till företaget J Hellman teknikerservice som tar hand om gamla tandläkarutrustningar samt tvättar sina arbetskläder i en vanlig tvättmaskin utan någon som helst rening för kvicksilver. Analysresultaten redovisas i bilaga 14 tabell 3 samt även ett provresultat av Sollentuna kommun som togs år1999 i maj månad finns med i parantes som jämförelse.

Norra Kolonnvägen: Veckoprovet omfattade 7 dagar (tisdag till måndag) under v. 46-47. Provtagarens matarslang för fyllning av provrören hade lossnat, allt spillvatten efter andra provflaskan hamnade i centrumutrymmet i provtagaren istället för i provrören. Batterikapaciteten var bra under hela provtiden.

Analysvaret visade på förhöjda halter på (180µg/l) Zn och (0,7µg/l) Hg men de låg strax under varningsvärdena (bilaga 14). Här är det svårare att härleda till punktkällorna för det finns flera företag som kan bidra till utsläppen, det troliga är att värdena kommer från flera punktkällor. Analysvaren redovisas i bilaga 14 (Tabell 3). Jämförelsevärdena på mätningarna under april 2003 (Diarier nummer: 2000.60.MHK 414) fanns det en stor risk enligt rapporten att laboratoriet hade blandade ihop provet med Bergskällavägen.

Samarbetet

Samarbetet med Sigtuna och Danderyds kommun har fungerat bra. Båda kommunerna har varit positivt inställda till förbundets utökade arbete med inventering av industriområden. Sollentuna kommun har däremot inte kunnat planera in inventeringsarbetet tillsammans med Käppala, trots de har haft närmare sex månaders förberedningstid på sig. Käppalaförbundet fick utföra det mesta av förarbetet på egen hand i Sollentuna. Då det krävs två personer för att utföra inventeringen på fältet gjorde personalbristen att färre inventeringar än vad som var önskvärt och vad som hade varit möjligt blev genomförda.

Vidare arbete

Möten bör planeras med kommunerna för att utveckla en form av företagsträffar, vid vilka både kommunen och Käppala ska kunna informera och svara på företagens eventuella frågor samt lämna ut aktuella informationsblad som rör deras verksamheter. Efter första träffen kan det vara en fördel att dela in dem i olika grupper som har likartade verksamheter.

Det är lätt att en företagare tappar intresset om de tvingas lyssna på långvariga diskussioner som inte berör deras verksamhet alls.

- Käppalaförbundet kan även ha någon form av uppsökande verksamhet eller konsulttjänst som skulle kunna vara till hjälp för företagaren, för att på så vis ge en mer individuell hjälp. (med egenkontroll, lagar, föreskrifter och dokumentation)
- För att kunna utveckla arbetet och samtidigt vara mer effektiva bör kommande inventeringsarbeten planeras långt i förväg (4-6 månader) tillsammans med miljö- och hälsoskyddskontoren som skall vara med i planeringen från början.
- Bjud in företagarna till ett studiebesök på Käppalaverket (med lunch).
- Se över varningsvärdena för oljeindex 50mg/l för de värdena som finns idag är de gamla värdena för Opolära alifatiska kolväten "mineralolja." När man nu mäter oljeindex så omfattar inte denna metod alla typer av kolväten och det i sin tur kan resultera i att resultaten hamnar lägre än det ska, och det är på grund av vilken olja som har analyseras. Detta enligt (www.spi.se) utvärdering av 10 bilvårdsanläggningar 2002/2003), http://cf.vgregion.se/miljo/miljosamverkan/dokument/brev17feb2004_cl.htm(2005-02-03)

Förslag inför planeringen

- Hur stort är området som skall inspekteras, hur många företag finns det på platsen?
- Vilka företagsuppdelningar finns det på området?
- Vilken information vill vi ha?
- Vilka företag har haft tidigare besök från miljökontoret och när genomfördes dom?
- Vilka informationsblad skall delas ut till företagen, det är bra om alla företagsgrupper får samma information oavsett kommun.
- Därefter planeras tidsåtgången för projektet.
- Samarbete med andra reningsverk skulle också kunna vara till nytta vid ett fortsatt arbete.

Förslag inför genomförandet

- Det är bra om inspektionerna delas upp mellan två inspektörer som tar varannan dag. Då hinner rapporterna skrivas medan minnet är färskt, och det dagliga arbetet inte eftersätts för mycket. Det upplevs oftast stressande för miljöinspektörerna att låta vardagsärendena samlas på hög.
- Betalning för besöket kan upplevas av företagare som något negativt när kommunen aldrig har varit på besök tidigare. För att få en bra kommunikation med företagaren första gången är det bättre att inte ta ut en avgift för besöket. Det är annars lätt att samtalet låser sig vid faktureringen, medan målet med inventeringen är att få företagaren mer medveten om lagar och krav som finns på deras verksamhet och vilka hjälpmedel som finns till deras förfogande. Därefter kan man upplysa om att nästa besök kommer att faktureras.
- För Käppalas del är det en fördel att ha tillgång till en bärbar dator och en mobiltelefon. Kommunerna har sällan ett extrarum till förfogande och det är viktigt att inte vara

begränsad till deras arbetstider eller vem som är borta denna dag. Dator är också en fördel för att föra in inventeringsresultaten på plats och få en samlad dokumentation med sig.

- Minst två stycken personer skall vara med i inspektionerna, en från Käppala och en från kommunen. Detta för att kommunerna ska bli mer involverad i inventeringen om de ser hur det ser ut på platsen. Vi slipper även hamna i ett läge där ord står mot ord, samt det är det bra när två sakkunniga på miljöområdet kan bemöta företagarens frågor. Även en digitalkamera bör finnas med för att lättare dokumentera fel och brister för att senare kunna ställa krav på åtgärder.
- Vid föränmälda besök bör informationsbrev skickas ut till företagen om att vi tänker komma och besöka dem. Brevet kan bestå av en kortare beskrivning om varför inventeringen görs, under vilken tid som den kommer att utföras och vad vi är intresserade av att titta på. Eventuellt kan inventeringsprotokollet skickas med i brevet eller via e-post så de får en chans att förbereda sig inför besöket. Inventeringsblanketten kan behöva revideras för att passa in på de olika branscher som skall inventeras.
- Vid oanmälda besök är det bra att ta en gata i taget, det är annars lätt att glömma bort vilka delar som har inventeras eller inte. På företag där ingen ansvarig finns närvarande eller som inte kan ta emot vårt besök skall en tidsbokning helst ske på plats.
- Det bästa är att varva tidsbokade besök med oanmälda på en gata för det är svårt att i förväg avgöra hur långt besöket blir.
- Vid besöken kan informationsblad delas ut till verksamhetsutövarna där det står vad som är mindre lämpligt att släppa ut till avloppet, och även en förklaring till det. Även vad som gäller för egenkontroll, städning av verkstäder, kemikalieanvändning, förvaring och eventuella reningsanläggningar. En lathund med webbadresser och telefonnummer till exempelvis myndigheter som de kan vända sig till i de frågor som rör kemikalier adresser och öppettider till miljöstationer liksom en lista över företag som hämtar farligt avfall mm. och lagar/föreskrifter är också bra. Även Käppalaförbundet kan stå med som en rådgivande instans.
- Om det någon av kommunerna som är det minsta osäker på sitt deltagande bör den/de tas bort från planeringen i ett tidigt skede. Då Käppalaförbundet står för extra personal och provtagning samt analys av spillvattnet så kräver förbundet ett stort engagemang av kommunen för att inventeringen skall bli bra.

Bilagor

1. Inventeringsprotokoll för industribesök
2. Kriterier för riskanalys.
3. Karta över Sigtunas företagsområde (mätpunkter)
4. Besökta företag i Bristas företagsområde
5. Intressanta företag i Brista (Information/Riskanalys)
6. Analysresultat Sigtuna
7. Karta över Enebybergs industriområde (mätpunkt)
8. Besökta företag i Enebybergs företagsområde
9. Intressanta företag Enebybergs industriområde (Information/Riskanalys)
10. Analysresultat Danderyd
11. Karta över Sollentunas industriområde (mätpunkter)
12. Besökta företag i Sollentuna
13. Intressanta företag i Sollentuna (Information/Riskanalys)
14. Analysresultat Sollentuna